

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ імені ІВАНА ФРАНКА
Кафедра теорії літератури та порівняльного літературознавства

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ЛІТЕРАТУРОЗНАВЧІ КОНЦЕПЦІЇ В УКРАЇНІ
(друга половина XIX – початок ХХ століття)

галузь знань: 03 Гуманітарні науки
спеціальність: 035 філологія
спеціалізація: теорія літератури, порівняльне літературознавство
факультет: філологічний

Львів – 2017

Робоча програма навчальної дисципліни «Літературознавчі концепції в Україні (друга половина XIX – початок XX століття)» для підготовки доктора філософії з гуманітарних наук за спеціальністю 035 Філологія, 2017. – 17 с.

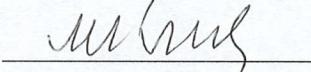
Розробник:

Гнатюк Михайло Іванович, доктор філологічних наук, професор кафедри теорії літератури та порівняльного літературознавства

Програму затверджено на засіданні кафедри теорії літератури та порівняльного літературознавства

Протокол № 11 від 30 травня 2017 р.

Завідувач кафедри теорії літератури
та порівняльного літературознавства

 M. M. Ільницький

Схвалено Вченого ради філологічного факультету

Протокол № 10 від 31.05.2017р.

Голова Вченої ради філологічного факультету

 С. М. Пилипчук

1. Опис навчальної дисципліни

(Витяг з робочої програми навчальної дисципліни
 «Літературознавчі концепції в Україні
 (друга половина XIX – початок ХХ століття)»)

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни
Кількість кредитів – 3	Галузь знань: 03 Гуманітарні науки	Денна форма навчання
Модулів – 1	Спеціальність:	Вибіркова
Блоків змістових модулів – 2	035 Філологія	Рік підготовки – другий
Загальна кількість годин – 90	Спеціалізація: <i>Teoria літератури, порівняльне літературознавство</i>	Семестр – 3
Тижневих годин: аудиторних – 3 самостійної роботи – 2,625	Лекції – 32 год Освітньо-кваліфікаційний рівень: <i>доктор філософії</i>	Практичні – 16 год Самостійна робота – 42 год Вид контролю – <i>іспит</i>

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить – 1,143

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета:

Навчальний курс «Літературознавчі концепції в Україні (друга половина XIX – початок ХХ століття)» є однією з основних частин у системі філологічних дисциплін, однією з яких є історія теоретико-естетичної думки в Україні. В сучасну епоху глобалізації цих процесів та полі культурності вивчення національних особливостей теоретичної думки та взаємозв'язку з пошуками європейської теоретичної думки набувають особливо важливого значення. У зв'язку з цим виразнішими є дослідження теоретичних концепцій національної думки.

Мета курсу – удосконалити закріплені знання, здобуті на бакалавраті та в магістратурі з колом проблем теоретико-естетичних та історико-літературних концепцій національного літературознавства; підготувати аспіранта до наступної наукової та педагогічної праці.

Завдання курсу:

- Ознайомити аспірантів з хронологічними рамками літературознавчих пошуків окресленого періоду, з типами і формами на різних етапах між літературного і міжкультурного діалогу;
- Окреслити своєрідність національних шляхів українського літературознавства, а також орієнтацію нашої літературної науки на досягнення європейської та російської літературознавчих шкіл;
- Показати вклад українських учених у розробку теоретичних прийомів європейської науки про літературу ;
- Ознайомити з передумовами виникнення та стимулах теоретичного мислення українських учених та їх орієнтацію на світові теоретичні пошуки;
- З'ясувати характер тематологічних ідей українського літературознавства, їх зв'язок з пошуками європейських та російських студій;
- Показати основні досягнення українського літературознавства XIX – початку ХХ ст. з позицій постколоніальних студій.

У результаті вивчення курсу аспірант повинен знати:

- Термінологію сучасного літературознавства;
- Зв'язок пропонованого курсу з іншими гуманітарними дисциплінами, зокрема з історією і теорією літератури, історією, філософією, мовознавством, психологією тощо;
- Процес становлення теоретико-естетичних концепцій в Україні з початком XIX ст.;
- Національну специфіку літературознавчих пошуків у Києві, Харкові, Львові, а пізніше у Чернівцях;
- Рівні типологічних ідей в українському, польському, російському, австрійському літературознавстві;
- Основні ідеї постколоніальних студій у вивченні національної літературної історії.

Аспірант повинен уміти:

- Оперувати термінологічною системою теоретичних пошуків;
- Застосовувати теоретичні підходи до аналізу літературних та літературознавчих текстів;
- Аргументувати свою позицію і обстоювати її у дискусії з опонентом.

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Літературознавчі концепції в Україні початку XIX – 80-і рр. ХХ ст.

Тема 1. Теоретичні концепції літературознавства в системі дисциплін про літературу.

Концепт, концепція. «Концепт – ментальна одиниця універсального мислення людини, яка формується як продукт індивідуального й соціального досвіду». Співвідношення термінів: «концепція», «поняття», «значення». Терміни різних наук. Потреба різноманітного дослідження і врахування їх результатів. Поняття про літературознавчі концепції: теоретичні, історико-літературні, критичні, методологічні, компаративістичні ідеї в науці про літературу. Особливості концептуального мислення в українських літературознавчих студіях XIX – XX ст. Зв'язок літературознавчих концепцій українських учених з концепціями європейського літературознавства XIX – XX ст.

Практичне заняття № 1. Літературознавство в системі гуманітарних дисциплін.

Етапи розвитку європейської науки про літературу

Література

1. Франко І. Етнологія та історія літератури // Франко І. Зібр. творів: У 50 т. – Т. 29. – С. 273–282.
2. Перетц В. Из лекций по методологии истории русской литературы- Київ, 1914. – 496 с.
3. Mitosek I. Teoria badań literackich. – W-wa: PWN, 1998.
4. Гнатюк М. Літературознавчі концепції в Україні II половини XIX – початку ХХ ст. – Львів, 2002. – 208 с.

Тема 2. Розвиток літературознавства в Україні: від Київської Русі до початку XIX ст.

Перші відомості про літературознавчі оцінки художніх творів у «Изборнику Святослава». Бібліографічні описи з короткими оцінками книг у праці «Оглавленіє книгъ, то ихъ сложил...» Єпіфанія Славинецького (XVII ст.). Тягливість наукового осмислення літературних творів.

Вплив естетики класицизму на «Поетики» Києво-Могилянської академії. Класицистичні літературознавчі концепції у «Поетиках» Т. Прокоповича, Г. Слонимського, П. Конючевича та ін. Вплив літературознавчих концепцій Києво-Могилянської академії на літературознавство I четверті XIX ст.

Література

1. Білецький Л. Новий етап розвитку української теорії: поетики Ф. Прокоповича, Л. Горки та ін., Митрофана Довгалевського, Павла Конючевича. Дальший етап розвитку української теорії; поетика Гедеона Сломинського, Г. Кониського: роль цієї школи в XVIII ст., інші теорії поетичної версифікації // Білецький Л. Основи української літературно-наукової критики. – Київ: Либідь, 1998. – С. 60-73.
2. Єфремов С. Історично-літературні досліди // Єфремов С. Історія українського письменства. – Т. 1. – Київ-Ляйпциг, 1924. – с. 29.

Тема 3. Теоретико-естетична думка I чверті XIX ст.

Роль Харківського університету у кристалізації літературознавчої думки I чверті XIX ст. Класицистичні концепції у літературознавчих працях І. Рижського, Є. Філомафітського, В. Масловича, Р. Гонорського, О. Склабовського.

Курси лекцій І. Рижського «Опыт риторики», «Введение в круг словесности», «наука стихотворчества» (1806-1811). Ідеї просвітництва у «Отрывках» про критику І. Кронеберга. Критика французька, критика історична, критика німецька, критика емпірична, критика майбутнього. Романтичні літературознавчі концепції у працях І. Срезнєвського («Опыт краткой риторики» та «Передмова до первого выпуску «Запорожской старины»).

Тема 4. Літературознавчі концепції в Україні 40-60-х рр. (М. Максимович, М. Костомаров).

Філософський тип мислення М. Максимовича та його вплив на дослідження української народної творчості, літературознавчі студії. Літературознавчі концепції М. Костомарова у працях «Слов'янська міфологія» (1847), «Две русские народности» (1862), «Обзор сочинений, писанных на малороссийском языке» (1843-44), «Народні оповідання» Марка Вовчка» (1859), «Кобзарь» Тараса Шевченко» (1860).

Тема 5. Літературознавчі ідеї П. Куліша.

П. Куліш – перший професійний літературний критик. Етнографічна достовірність літературного твору у літературознавчій концепції П. Куліша. П. Куліш у виступах проти шовіністичних ідей російської критики (В. Белінський). Виступи П. Куліша проти простацтва у літературі. Завдання української літературної критики у трактуванні П. Куліша. Вплив хутірної філософії на літературознавчі погляди П. Куліша.

Практичне заняття № 2. Літературознавчі концепції П. Куліша

1. Засади «естетичної критики» у ранніх працях П. Куліша.
2. Виступи П. Куліша на захист української мови.
3. П. Куліш у боротьбі проти примітивізму і простацтва у літературі.
4. Концепція «народної літератури» у трактуванні П. Куліша.
5. Вплив літературознавчих концепцій П. Куліша на дальший розвиток українського літературознавства.

Література

1. Куліш П. Взгляд на малороссийскую словесность по случаю выхода в свет книги «Народні оповідання Марка Вовчка» // Куліш П. Твори: У 2 т. – Київ: Дніпро, 1959. – Т. 2. – С. 477-484.
2. Куліш П. Об отношении малороссийской словесности к общерусской // Куліш П. Твори: У 2 т. – Київ: Дніпро, 1959. – Т. 2. – С. 458-476.
3. Куліш П. Простонародность в украинской словесности // Куліш П. Твори: У 2 т. – Київ: Дніпро, 1959. – Т. 2. – С. 522-532.
4. Куліш П. Характер и задачи украинской критики // Куліш П. Твори: У 2 т. – Київ: Дніпро, 1959. – Т. 2. – С. 515-522.
5. Єфремов С. Біля початків української критики. Куліш як літературний критик // Книгар, 1919. – ч. 23-24. – С. 1523-1538.

Тема 6. Вплив ідей Михайла Драгоманова на теоретико-літературознавчу думку в Україні.

Порівняльно-історичні підходи М. Драгоманова у студіюванні літературних творів. Теорія наслідування. Роль міфологічно-племінної школи А.Куна, братів Гріммів, М. Мюллера, теорії наслідування Т. Бенфея, антропологічної школи Андрю Ланга виробленні порівняльних літературознавчих концепцій М. Драгоманова.

Вплив М. Драгоманова на розвиток літературно-критичних досліджень в Україні. Значення праць М. Драгоманова для розвитку українського шевченкознавства. Концепція «літератури для домашнього вжитку».

Практичне заняття №3. Роль М. Драгоманова у розвитку української науки про літературу

1. М. Драгоманов в утвердженні порівняльно-історичних студій в українському літературознавстві.
2. Міфологічно-племінна школа Куна, братів Грімм, М. Мюллера, теорія наслідування Т. Бенфея, антропологічна школа Андрю Ланга у трактуванні М. Драгоманова.
3. Концепція «літератури для домашнього вжитку» у творчій практиці М. Драгоманова.
4. Особливості шевченкознавчого дискурсу М. Драгоманова.

Література

1. Драгоманов М. Слов'янські переробки Едіпової історії // Драгоманов М. Розвідки . – Т. IV. – Л., 1906. – С. 1-196.
2. Драгоманов М. Література російська, великоруська, українська і галицька // Драгоманов М. Літературно-публіцистичні праці: У 2 т. – Київ: Наукова думка, 1970. – Т. 1.
3. Драгоманов М. Три листи до редакції журналу «Друг» // Драгоманов М. Літературно-публіцистичні праці: У 2 т. – Київ: Наукова думка, 1970. – Т. 1. – С. 397-401.
4. Драгоманов М. Шевченко, українофілі й соціалізм // Драгоманов М. Літературно-публіцистичні праці: У 2 т. – Київ: Наукова думка, 1970. – Т. 2. – С. 7-134.
5. Ушkalov L. Чарівність енергії: Михайло Драгоманов. – К.: Дух і літера, 2019. – 594 с.

Тема 7. Роль Олександра Потебні у становленні та розвитку психологічного літературознавства в Україні.

Досягнення експериментальної психології у Європі та її вплив на формування психологічної школи у літературознавстві. Вплив ідей В. Гумбольдта на психологічні погляди О. Потебні. Внутрішня форма слова і її вплив на психологічне трактування літературного твору. Твори українського фольклору у теоретичному осмисленні О. Потебні. Традиції О. Потебні у працях представників харківської психологічної школи у літературознавстві (Д. Овсяніко-Куликовський).

Література

1. Потебня А. Мысль и язык. – К., 1993.
2. Потебня. Теоретическая поэтика. – М., 1990.
3. Потебня О. Естетика и поэтика слова. – К.: Мистецтво, 1985. – 302 с.
4. Білецький О. Потебня и наука истории литературы в России. – Харків, 1922.
5. Сумцов М. Велетень думки і слова. – Харків, 1922. – 40 с.

6. Гнатюк М. Читацька реакція як основа сприймання літературного твору (українське класичне літературознавство і деякі питання сучасної рецептивної естетики) // Окріленість словом. Науковий збірник на пошану професора С.Хороба. – Івано-Франківськ: Місто НВ, 2019. – С. 216-227.
7. Чехович К. Олександр Потебня. Український мислитель-лінгвіст // Чехович К. Християнський націоналізм. – Львів: Піраміда, 2019. – С. 35-187.

Тема 8. Кристалізація літературознавчих поглядів І. Франка 80-90-і рр. XIX ст.

«Національна література» як теоретична проблема українського літературознавства 80-х рр. XIX ст. Роль І. Франка у популяризації української літератури на сторінках польських видань. Виступи І. Франка про українську літературу на сторінках часопису “Kurjer Lwowski”. Шевченкознавчий дискурс І. Франка 80-х рр. XIX ст.

Практичне заняття № 4. Літературно-критичний дискурс І. Франка 70-80-х рр. XIX ст.

1. Стан розвитку літературно-критичної думки на Наддніпрянщині 70-80-х рр. XIX ст.
2. Роль І. Франка у становленні літературної критики на сторінках галицьких періодичних видань 80-х рр. XIX ст. («Діло», «Зоря»).
3. І. Франко як літературний критик на сторінках часопису “Kurjer Lwowski”.
4. Шевченкознавчий дискурс І. Франка 80-х рр. XIX ст.

Змістовий модуль 2. Теоретико-естетична думка в Україні кінця XIX – поч. XX ст.

Тема 9. Роль І. Франка у розвитку літературознавства в Україні 90-х рр. XIX – поч. ХХ ст.

Значення «Літературно-наукового вістника» в утвердженні європейських тенденцій у літературознавстві. Роль І. Франка в популяризації української літератури на європейському континенті. Імагологічні проблеми у статтях І. Франка з української літератури на сторінках австрійських, німецьких, польських, чеських, російських видань.

Практичне заняття № 5. Іван Франко і теоретичні проблеми літературної критики

1. Предмет і завдання літературної критики у трактуванні І. Франка («Слово про критику», «Із секретів поетичної творчості»).
2. Жанрова специфіка літературно-критичних виступів І. Франка кінця XIX – початку ХХ ст.
3. Оглядова стаття у літературно-критичному дискурсі І. Франка кінця XIX – початку ХХ ст.
4. І. Франко – майстер літературного портрета.
5. Український модернізм у трактування І. Франка.

Література

1. Франко І. З останніх десятиліть XIX віку // Франко І. Зібр. творів: У 50 т. – Т. 41. – С. 471-529.
2. Франко І. Із секретів поетичної творчості // Франко І. Зібр. творів: У 50 т. – Т. 31. – С. 45-119.
3. Франко І. Тарас Шевченко // Франко І. Зібр. творів: У 50 т. – Т. 28. – С. 112-122.

4. Гнатюк М. Погляд І. Франка на предмет, завдання та основні жанри літературної критики // Гнатюк М. Іван Франко і проблеми теорії літератури. – Київ: Академія, 2011. – С. 25-51.
5. Гнатюк М. Специфіка літератури і мистецтва у творчій практиці І. Франка // Гнатюк М. Іван Франко і проблеми теорії літератури. – Київ: Академія, 2011. – С. 64-78.
6. Гнатюк М. Термінологічний літературознавчий апарат І. Франка: «своє» й «чуже» // Гнатюк М. Іван Франко і проблеми теорії літератури. – Київ: Академія, 2011. – С. 78-86.
7. Дорошенко І. Іван Франко – літературний критик – Львів: ЛДУ ім.. І. Франка, 1966. – 210 с.
8. Поважна В. Розвиток української літературної критики у 80-90-х рр. XIX ст. До проблеми критеріїв і методу. – Київ: Вища школа, 1973. – 268 с.
9. Гром'як Р. Основні тенденції літературно-критичної діяльності І. Франка 80-90-х рр. // Гром'як Р. Історія української літературної критики. Від початків до кінця XIX ст. – Тернопіль, 1999. – С. 157-162.

Тема 10. Іван Франко і проблеми методології літературознавства. Проблеми методології літературознавства. Методологічні пошуки в українському літературознавстві кінця XIX – початку ХХ ст..

Становлення методологічних поглядів І. Франка-літературознавця. Критично-естетична та культурно-історична школа у трактуванні І. Франка. Франкове трактування біографічного підходу до аналізу літературного твору. І. Франко і компаративістичні студії в Україні. І. Франко і проблеми філологічного трактування літературного твору.

Література

1. Франко І. Теорія і розвій історії літератури // Франко І. Зібр. творів: У 50 т. – Т. 40. – С. 7-22.
2. Франко І. План викладів історії літератури руської. Спеціальні курси // Франко І. Зібр. творів: У 50 т. – Т. 41. – С. 24-73.
3. Гнатюк М. Розвиток методологічних основ вивчення літературного твору // Гнатюк М. Іван Франко і проблеми теорії літератури. – Київ: Академія, 2011. – С. 126-216.

Тема 11. Шляхи вивчення наукової і художньої спадщини І. Франка

Творчість І. Франка у працях радянських літературознавців. Проблеми комплексного вивчення творчості І.Франка у сучасній гуманітарній науці. І. Франко і проблеми наукознавства. Франкова теорія літератури і сучасні теоретичні концепції літературознавства. Світовий контекст творчості І. Франка.

Практичне заняття № 6. Проблеми рецепції літературного твору у літературознавстві XIX – поч. ХХ ст. і деякі проблеми сучасної рецептивної естетики

Проблеми рецепції літературного твору в українському літературознавстві II пол. XIX ст. (О. Потебня, І. Франко, І. Нечуй-Левицький). Проблема читача у працях О. Білецького. Рецепція художнього твору у дослідженнях Г.Р. Яусса, В. Ізера, С. Фіша.

Література

1. Дзюба І. Читач як естетична проблема у працях О. Білецького // Дзюба І. З криниці літ. – Твори: У 3 т. – Т. 3. – Київ: Києво-Могилянська академія, 2006. – С. 524-538.
2. Гнатюк М. Франкова теорія рецепції художнього твору і деякі проблеми рецептивної естетики // Слово і час, 2013. - № 7. – С. 37-45.
3. Франко І. Із секретів поетичної творчості // Франко І. Зібр. творів: У 50 т. – Т. 32. – С. 45-119.
4. Франко І. Задачі і метод історії літератури // Франко І. Зібр. творів: У 50 т. – Т. 40. – С. 7-16.
5. Потебня О. Думки і мова // Антологічний світ літературно-критичної думки ХХ ст.. Слово, Знак, Дискурс. – Львів: Літопис, 2002. – С. 34-52.
6. Клочек Г. Трактат І. Франка «Із секретів поетичної творчості» як предтеча української рецептивної естетики // Слово і час. – 2007, № 4. – С. 39-44.
7. Ізер В. Процес читання: феноменологічне наближення // Антологія світової літературно-критичної думки XIX ст. – Львів: Літопис, 1996. – С. 261-278.
8. Яусс Г.Р. Естетичний досвід і літературна герменевтика // Антологія світової літературно-критичної думки XIX ст. – Львів: Літопис, 1996. – С. 278-308.
9. Червінська О. Зварич І., Сажина А. Психологічні аспекти актуальної рецепції тексту: теоретико-методологічний погляд на сучасну практику словесної культури. – Чернівці: Книги XXI, 2009. – 284 с.
10. Яусс Г.Р. Рецептивна естетика й літературна комунікація // Слово і час. – 2007. - № 6. – С. 37-46.
11. Рікер П. Що таке текст? Пояснення і розуміння // Антологія світової літературно-критичної думки XIX ст. – Львів: Літопис, 1996. – С. 305-323.

Тема 12. Теоретичні засади письменницької критики початку ХХ ст.

Письменницька критика в Україні кінця XIX – початку ХХ ст. (специфіка і проблематика). Традиції І. Франка у літературно-критичних працях українських письменників кінця XIX – поч. ХХ ст. (Леся Українка, М. Коцюбинський, Г. Хоткевич, О. Маковей, В. Щурат). Публіцистичність літературно-критичних виступів українських письменників.

Тема 13. Позитивістські концепції у історико-літературних працях початку ХХ ст. (історії літератури С. Єфремова, І. Франка, М. Грушевського).

Практичне заняття № 7. Роль культурно-історичної школи у кристалізації історико-літературних досліджень в Україні

Концепція історико-літературного процесу «Історії українського письменства» С. Єфремова. Методологічна концепція М. Грушевського у його праці «Історія української літератури». Теорія історико-літературного процесу І. Франка у його праці «Нарис історії українсько-руської літератури до 1890 р.»: теорія і практика.

Література

1. Єфремов С. В поисках новой красоты // Єфремов С. Вибране. – Київ, 2002.
2. Єфремов С. Загальні уваги // Єфремов С. Історія українського письменства – Т. 1-2. – Лайпциг, 1924. – С. 9-66.

3. Бойко Ю. Літературознавча та літературно-критична методологія Сергія Єфремова // Бойко Ю. Вибрані праці: У 3 т. – Мюнхен, 1981. – Т. 3. – С. 319-338.
4. Гнатюк М. Один з когорти Івана Франка // Літературознавство, Фольклористика, Культурологія. Збірник наукових праць. – Черкаси, 2013. – С. 195-212.
5. Грабович Г. Сергій Єфремов як історик українського письменства // Грабович Г. До історії української літератури – Київ: Основи, 1997. – С. 418-432.
6. Соловей Є. Сергій Єфремов: доля і спадщина // Єфремов С. Вибране . – Київ: Наукова думка, 2002. – С. 5-16.

Тема 14. Історико-літературні концепції неокласиків (М. Зеров, П. Филипович, М. Драй-Хмара).

Літературознавча концепція М. Зерова: ґрунтовне вивчення вершинних досягнень в українській літературі, засвоєння найвидатніших досягнень світової літератури, підвищення літературної техніки, створення власних літературних форм, незалежних від Москви. Класична спадщина у дослідженнях М. Зерова. Сучасна українська література у дослідженнях М. Зерова.

Практичне заняття № 8. Теоретико-методологічні ідеї літературознавчих праць Миколи Зерова

1. Теоретичні джерела літературознавчих праць неокласиків
2. Вплив ідей формальної школи у літературознавстві на теоретичні концепції М. Зерова.
3. Орієнтація на вершинні досягнення української та світової літератури.
4. Участь М. Зерова у літературній дискусії 1925-1928 рр.

Література

1. Зеров М. Українське письменство XIX ст. // Зеров М. Твори: У 2 т. – Т. 2. – С. 4-244.
2. Зеров М. Від Куліша до Винниченка // Зеров М. Твори: У 2 т. – Т. 2. – С. 446-456.
3. Зеров М. Європа – Просвіта – Освіта – Лікнеп // Зеров М. Твори: У 2 т. – Т. 2. – С. 568-573.
4. Зеров М. Євразійський ренесанс і пошехонські сосни // Зеров М. Твори: У 2 т. – Т. 2. – С. 573-581.
5. Гординський Я. Академісти і неокласики // Гординський Я. Літературна критика підсоветської України. – Львів-Київ, 1939. – С. 14-16.

Тема 15. Вульгарно-соціологічні концепції в українському літературознавстві 20-30-х рр. ХХ ст.

Класовий підхід до аналізу літератури у праці В. Коряка «На літературному фронті» (1924), «Українська література. Питання марксівського літературознавства» (1928), «Нарис історії української літератури» (Література перед буржуазна) (1925, II вид. 1927).

Праці С. Щупака «Питання літератури» (1928), «Боротьба за методологію» (без дати), А. Хвилі «Про наші літературні справи» (1926), «Від ухилу в прірву – Про «Вальдшнепи» Хвильового» (1928). Класові тенденції у працях Бориса Коваленка «Десять років пролетарської літератури» (1927), «В боротьбі за пролетарську літературу» (1928).

Тема 16. Літературознавчі концепції вчених української діаспори міжвоєнного періоду (УВУ і поза ним)

Питання теорії літератури та методології літературознавства у праці Л. Білецького «Основи літературно-наукової критики» (1925). Літературознавчі концепції Василя Сімовича (Теорія внутрішньої інтерпретації літературного твору).

Проблеми віршознавства у праці В. Сімовича «Віршовання», що увійшло до його «Граматики української мови» (1921). Проблема повернення надбань українського діаспорного літературознавства до сучасної літературознавчої науки

4. Структура навчальної дисципліни

Змістовий модуль 2. Теоретико-естетична думка в Україні кінця XIX – поч. XX ст.													
T. 9. Роль І. Франка у розвитку літературознавства в Україні 90-х рр. XIX – поч. ХХ ст.	4	2	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
T10. Іван Франко і проблеми методології літературознавства. Методологічні пошуки в українському літературознавстві кінця XIX – початку ХХ ст.	8	2	-	-	-	6	-	-	-	-	-	-	-
T.11. Шляхи вивчення наукової і художньої спадщини І. Франка	4	2	2	-	-	-							
T.12. Теоретичні засади письменницької критики поч. ХХ ст.	2	2	-	-	-	-							
T.13. Позитивістські концепції у історико-літературних працях початку ХХ ст. (історії літератури С. Єфремова, І. Франка, М. Грушевського)	8	2	-	-	-	6							
T.14. Історико-літературні концепції неокласиків (М. Зеров, П. Филипович, М. Драй-Хмара)	10	2	2	-	-	6							
T.15. Вульгарно-соціологічні концепції в українському літературознавстві 20-30-х рр. ХХ ст.	10	2	2	-	-	6							
T.16.Літературознавчі концепції вчених української діаспори міжвоєнного періоду (УВУ і поза ним)	2	2		-	-								
Усього годин	90	32	16	-	-	42							

5. Теми семінарських (практичних) занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Літературознавство в системі гуманітарних дисциплін. Етапи розвитку європейської науки про літературу	2
2	Літературознавчі концепції П. Куліша	2
3	Роль М. Драгоманова у розвитку української науки про літературу	2
4	Літературно-критичний дискурс І. Франка 70-80-х рр. XIX ст.	2
5	Іван Франко і теоретичні проблеми літературної критики	2
6	Проблеми рецепції літературного твору у літературознавстві XIX – поч. ХХ ст. і деякі проблеми сучасної рецептивної естетики	2
7	Роль культурно-історичної школи у кристалізації історико-літературних досліджень в Україні	2
8	Теоретико-методологічні ідеї літературознавчих праць Миколи Зерова	2
Всього		16

6. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Розвиток літературознавства в Україні: від Київської Руси до поч. XIX ст.	6
2	Вплив ідей М. Драгоманова на теоретико-літературознавчу думку в Україні	6
3	Роль О. Потебні у становленні та розвитку психологічного літературознавства в Україні	6
4	І. Франко і проблеми методології літературознавства кінця XIX – поч. ХХ ст.	6
5	Позитивістичні концепції в історико-літературних працях поч.. ХХ ст.	6
6	Історико-літературні концепції неокласиків	6
7	Вульгарно-соціологічні концепції в українському літературознавстві 20-30-х рр. ХХ ст.	6
Разом		42

7. Методи контролю

Поточний контроль здійснюється у формі оцінювання виступів на практичних (семінарських) заняттях, участі у дискусіях, усних відповідях на колоквіумах, написанні контрольних модульних завдань. Курс закінчується заліком.

8. Розподіл балів, що присвоюються студентам

Оцінювання роботи аспіранта здійснюється за такою схемою:

1. Максимальна оцінка, яку може отримати студент, – 100 балів.
2. Робота аспіранта протягом семестру оцінюється за такими показниками:
 - а) активність на практичних заняттях – 30 балів;
 - б) результати модульного контролю – 30 балів;
 - в) усна відповідь на заліку – 40 балів.
3. Переведення в оцінку за національною шкалою здійснюється за такою схемою:

Шкала оцінювання: ВНЗ, національна та ECTS

<i>Oцінка ECTS</i>	<i>Oцінка в балах</i>	<i>За національною шкалою</i>		
		<i>Екзаменаційна оцінка, оцінка з диференційованого заліку</i>		<i>Залік</i>
A	90 – 100	5	<i>Відмінно</i>	<i>Зараховано</i>
B	81-89	4	<i>Дуже добре</i>	
C	71-80		<i>Добре</i>	
D	61-70	3	<i>Задовільно</i>	
E	51-60		<i>Достатньо</i>	

Розподіл балів, які отримують аспіранти

Поточне тестування, практичні заняття та самостійна робота														Сума
Змістовий модуль 1							Змістовий модуль 2							100
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	T11	T12	T13	T14	
6	8	8	8	6	8	8	6	8	8	6	6	6	8	

9. Методичне забезпечення

1. Робоча навчальна програма.
2. Плани практичних занять та методичні вказівки до їх виконання.
3. Матеріали до семінарських (практичних) занять і самостійної роботи студентів.

10. Рекомендована література

1. Білецький Л. Основи української літературно-наукової критики (Спроба літературно-наукової методології) – Перевидання. – Київ: Либідь, 1998. – 408 с.
2. Бабишкін О.К. Боротьба за реалізм в українській літературі кінця XIX – поч. ХХ ст. (за матеріалами преси). – Київ, 1961.
3. Бернштейн М.Д. Українська літературна критика 60-80-х рр. XIX ст.
4. Ивано И. Очерк развития эстетической мысли Украины. – К., 1988.
5. Волинський П.Н. Теоретична боротьба в українській літературі (перша пол.. XIX ст.). – Київ, 1959.
6. Галич О. Історія літературознавства. – Луганськ: Знання, 2002. – 225 с.
7. Гнатюк М. Іван Франко і проблеми теорії літератури. – Київ: Академія, 2011. – 237 с.
8. Гнатюк М. Історія української літературної критики (XIX – поч. ХХ ст.). – Львів-Брно, 2013. – 180 с.
9. Гнатюк М. Літературознавство української діаспори: УВУ і поза ним // Наук. Збірник УВУ. – Т. 20. – Мюнхен, 2015. – С. 75-82.
10. Гнатюк М. Літературознавчі концепції в Україні II половини XIX – поч. ХХ ст. – Львів, 2002. – 180 с.
11. Гординський Я. Літературна критика підсоветської України. – Л.-К., 1939. – 125 с.
12. Грабович Г. Сергій Єфремов як історик українського письменства // Грабович Г. До історії української літератури. – Київ: Основи, 1995. – С. 418-432.
13. Гром'як Р. Історія української критики (від початків до кінця XIX ст.). – Тернопіль, 1999. – 223 с.
14. Драгоманов М. Літературно-публіцистичні твори: У 2 т. – К.: Наукова думка, 1970.
15. Єфремов С. Вибране. – К.: Наукова думка, 2002.
16. Зеров М. Європа – Просвіта – Освіта – Лікнеп // Зеров М. Твори : В 2 т. – Т. 2. – С. 573-581.
17. Зеров М. Українське письменство XIX ст. // Зеров М. Твори : В 2 т. – Т. 2. – С. 4-244.
18. Ільницький М. Критики і критерії. – Львів, 1998. – 147.с.
19. Історія української джовтневої літературної критики. За ред. П.М.Федченка: У 2 т. – К., 1988.
20. Комишанченко М.П. Боротьба за ідейність і реалізм української літератури в 50-70-х роках XIX ст. – К., 1953.
21. Костомаров М. Твори: У 2 т. – К., 1967.
22. Куліш П. Вибрані твори: У 2 т. – К., 1989.
23. Пасічний В.О. Розвиток теоретико-літературної та естетичної думки у XIX – першій половині ХХ ст. – К., 1974.
24. Поважна В.М. Розвиток української літературної критики у 80-90-х роках XIX ст. До проблеми критеріїв і методу. – К.: Вища школа, 1973. – 268 с.
25. Уроки історії: літературна дискусія на Україні 1925-1928 рр. // Літературна Україна. – 1988. - № 26.
26. Ушkalов Л. Чарівність енергії: Михайло Драгоманов. – К.: Дух і літера, 2019. -594. С.
27. Федченко П.М. Літературна критикана Україні першої половини XIX ст. К., 1982.
28. Франко І. Зібр. творів: У 50 т. – К., 1981-86. – Т. 26-31.
29. Чижевський Д. Нариси історії філософії на Україні. – Нью-Йорк, 1989.
30. Гнатюк М. Читацька реакція як основа сприймання літературного твору (українське класичне літературознавство і деякі питання сучасної рецептивної естетики) // Окріленість словом. Науковий збірник на пошану професора С.Хороба. – Івано-Франківськ: Місто НВ, 2019. – С. 216-227.
31. Чехович К. Олександр Потебня. Український мислитель-лінгвіст // Чехович К. Християнський націоналізм. – Львів: Піраміда, 2019. – С. 35-187.